

Wet van.....,
houdende wijziging van de Wet Centrum
voor Innovatie en Productiviteit
(S.B. 2019 no. 7)

EINDVERSLAG
DER
COMMISSIE VAN RAPPORTEURS

=====

PREADVIES

De Commissie van Rapporteurs (hierna te noemen: de Commissie) heeft kennis genomen van de onderhavige ontwerpwet en de daarbij behorende Memorie van Toelichting.

De bovengenoemde ontwerpwet heeft als doel om meer pariteit te brengen in de samenstelling van de Raad van Toezicht van het Centrum voor Innovatie en Productiviteit (CIP).

De Commissie heeft op **donderdag 07 mei 2026** haar eerste commissievergadering gehad, waarbij zij de werkwijze en het te volgen traject van haar vooronderzoek van onderhavige ontwerpwet heeft besproken en vastgelegd.

In het Preadvies zijn ten aanzien van de fundamenteën van de ontwerpwet houdende wijziging van de wet Centrum voor Innovatie en Productiviteit (S.B. 2019 no. 7) enkele vraagpunten opgenomen, t.w.:

- op grond van welke beleidsmatige-, bestuurlijke dan wel juridische overwegingen is gekozen voor een samenstelling van 9 leden binnen de Raad van Toezicht van het CIP?

[Handwritten signatures in blue ink]

- maakt de Centrale van Landsdienaren Organisaties (CLO) deel uit van de vertegenwoordigde organisatiestructuur binnen Ravaksur?

(zie preadvies d.d. 07 mei 2026 en het verslag van de commissie d.d. 07 mei 2026 Cie-095 Wet Centrum voor Innovatie en Productiviteit / 01-2025.)

VOORONDERZOEK

In de Huishoudelijke Vergadering van **dinsdag 19 mei 2026 (H.11)** heeft De Nationale Assemblée zich in vooronderzoek gebogen over het door de Commissie uitgebrachte preadvies. De Nationale Assemblée heeft tijdens deze vergadering besloten mee te gaan met het voorstel van de commissie inzake het verder onderzoek van de ontwerpwet

ONDERZOEK

❖ Gehouden vergaderingen

- ❖ Op **donderdag 07 mei 2026** heeft de Commissie een commissievergadering gehouden omtrent de ontwerpwet. Hierbij zijn er enkele stakeholders geïdentificeerd, t.w.:

- Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Arbeid (VWA);
- Het ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie (EZOTI);
- Bureau Wetgeving van het ministerie van Justitie en Politie;
- De Kamer van Koophandel en Fabrieken (KKF);
- De Associatie van Surinaamse Fabrikanten (ASFA);
- De Vereniging Surinaams Bedrijfsleven (VSB);
- Het Suriname Business Forum (SBF);
- De Associatie van Kleine en Middelgrote Ondernemingen en Suriname (AKMOS);
- De Vereniging van Economisten in Suriname VES);
- De Raad van Vakcentrales in Suriname (Ravaksur);
- De Centrale van Landsdienaren Organisatie (CLO).

(zie preadvies van 07 mei 2026 en het verslag van de commissie d.d. 07 mei 2026 Cie-095 Cie. Wet Centrum voor Innovatie en Productiviteit / 01-2025.)

- ❖ Op **vrijdag 22 mei 2026**, heeft de Commissie een vergadering gehouden waarbij verschillende stakeholders zijn gehoord. Tijdens deze vergadering heeft de Commissie enkele vragen en aandachtspunten aan de orde gesteld t.w.:
- Hoe gaan we om met de 30.000 buitenlanders die hier verblijven, waarvan velen actief zijn in de arbeidssector en een deel bovendien een wettelijke status heeft?
- Hoe vaak wordt de Suriname Business Forum (SBF) betrokken bij de totstandkoming van wetgeving?
- Dat de ontwerpwet rekening moet houden met nieuwe economische ontwikkelingen, waaronder innovatie, productiviteit en local content, met name in relatie tot toekomstige ontwikkelingen binnen de olie- en gassector;
- Ook werd benadrukt dat bestaande structuren zoveel mogelijk benut en versterkt moeten worden, in plaats van direct nieuwe instituten op te richten;
- Wat is de rol van de overheid, het bedrijfsleven, de vakbeweging, onderwijsinstellingen en andere stakeholders bij het verhogen van de nationale productiviteit? Hierbij moet de nadruk gelegd worden op het creëren van een duurzaam- en effectief systeem dat innovatie stimuleert, human capital ontwikkelt en beter inspeelt op kansen binnen onder andere de olie- en gassector;
- De Commissie is het eens met het voorstel om de eis van het hebben van de Surinaamse nationaliteit te schrappen, maar de eis voor het hebben van een minimumleeftijd van 30 jaar moet behouden blijven en de leeftijd moet verhoogd worden. Een hogere leeftijdsgrens draagt bij aan meer levenservaring, gezag en onafhankelijkheid binnen het instituut. Daarmee zou het bestuur sterker staan en minder vatbaar zijn voor politieke beïnvloeding;
- Het instituut moet onafhankelijk blijven, zonder al te veel politieke invloed;
- De overheid moet naar mogelijkheden kijken om het overschot aan ambtenaren, die een enorme druk leggen op de personeelskosten van de overheid, over te brengen naar de particuliere sector waar er een grote vraag is naar personeel en waar men betere salarissen kan verdienen;

FA

De aanwezige stakeholders hebben ook enkele vraag- en aandachtspunten aangehaald tijdens deze vergadering inzake de ontwerpwet t.w.:

- Wat wordt ons model?
- Wie zijn onze klanten en stakeholders?
- Welke diensten gaan we aanbieden?
- Hoe ziet het innovatie-ecosysteem eruit?
- Welke lagen bestaan binnen het ecosysteem?
- Hoe organiseren en structureren we de volledige 'value chain'?
- De Wet CIP van 2019 houdt rekening met toekomstige ontwikkelingen, waaronder AI, innovatie en productiviteit.
- Lokale content ontwikkeling krijgt binnen de wet een belangrijke plaats.
- Het uitgangspunt is niet direct nieuwe instituten op te richten, maar bestaande te behouden. Eerst moet worden gekeken welke bestaande structuren en organisaties, taken kunnen oppakken. De uitvoering blijft afhankelijk van politieke afstemming. Er bestaat een risico dat bepaalde onderdelen partijpolitiek benaderd kunnen worden.
- De eerste focus ligt op de private sector, vooral de olie- en gassector. Daarna moet ook de publieke sector nadrukkelijk betrokken worden.
- Er moet gekeken worden naar de manier waarop de overheid functioneert. Discussies over efficiëntie en innovatie vereisen een duidelijke lange termijn visie. Productiviteit binnen de publieke sector is moeilijker meetbaar.
- De overheid produceert geen commerciële producten. Indicatoren zoals burgers tevredenheid en kwaliteit van dienstverlening zijn daarom belangrijk. Deze elementen worden niet expliciet genoemd in de wet.
- Een sterke overheid blijft essentieel voor ontwikkeling en uitvoering van beleid.
- Transparantie is noodzakelijk voor vertrouwen tussen overheid, burgers en private sector.
- Productiviteit begint bij een sterke basis: goed bestuur, efficiënte processen, institutionele versterking, menselijke ontwikkeling en digitale infrastructuur.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Arbeid (VWA) heeft ook enkele voorstellen en aandachtspunten aangehaald inzake de ontwerpwet t.w.:

- Bij de voorgestelde wijzigingen wordt specifiek gekeken naar artikel 8, lid 1, sub j. Dit onderdeel heeft betrekking op het aangaan van verbintenissen. Het voorstel is om bepaalde besluiten via staatsbesluit (SB) te regelen. Het

achterliggende idee hiervan is het creëren van meer flexibiliteit. Als aanbeveling werd aangegeven om dit eventueel via een ministeriële beschikking te regelen.

- Er wordt voorgesteld de Raad van Toezicht uit negen personen te laten bestaan. De voorgestelde samenstelling in de ontwerpwet omvat:

- drie vertegenwoordigers van werkgevers;
- drie vertegenwoordigers van werknemers;
- drie vertegenwoordiging vanuit de overheid.

In het voorstel zijn de ministeries van Natuurlijke Hulpbronnen (NH) en Landbouw Veeteelt en Visserij (LVV), buiten de samenstelling gelaten. Vanuit de discussie werd aangegeven dat de ministeries van LVV en NH, alsnog vertegenwoordigd moeten blijven. Het voorstel is:

- twee vertegenwoordigers van werknemers;
- twee vertegenwoordigers van werkgevers;
- vijf vertegenwoordigers vanuit de overheid (in een roulatie systeem waarbij GBB ook vertegenwoordigd is).

De motivatie hiervoor hangt samen met de relatie tussen bosbouw, natuurbeheer en de onderlinge samenwerking binnen deze sectoren.

- Daarnaast werd gesproken over een roulatiesysteem van vertegenwoordiging om de twee jaar.
- De vereisten voor de functie van directeur worden aangepast. De nationaliteitseis wordt geschrapt. De minimale leeftijdseis wordt eveneens verwijderd uit de oorspronkelijke bepaling. Tegelijkertijd werd benadrukt dat het gaat om een zwaarwegend instituut. Daarom werd voorgesteld de minimumleeftijd voor de directeur juist te verhogen van 30 naar 35 jaar.
- De minister wil wel sterk de nadruk leggen op innovatie, waarbij ook de 'human capital' actief betrokken en behouden blijft wanneer er over innovatie wordt gesproken

De waarnemend directeur van Arbeid heeft de volgende aandachtspunten aangehaald t.w.:

- Bij de samenstelling van het bestuur werd aangegeven dat partijen voor een derde deel van het kapitaal zullen participeren.
- Er werd benadrukt dat een goed functionerend CIP van groot belang is voor zowel de economie als de sociale ontwikkeling van Suriname.
- Suriname kent een lage productiviteit, mede doordat structurele programma's ontbreken. Daarom bestaat er een duidelijke noodzaak voor een dergelijk centrum.
- De samenstelling van het bestuur blijft een breed en belangrijk discussiepunt. De staat blijft daarin een centrale rol spelen.

- Met de voorgestelde wijzigingen kan volgens hem beter richting worden gegeven aan het functioneren van het instituut.
- De International Labour Organization (ILO) zou ondersteuning kunnen bieden bij het formuleren van een geschikte methodiek. Daarnaast werd verwezen naar een aanvullend programma voor ondersteuning van de directeur.
- Er is gevraagd om een duidelijke profielschets voor de functie van directeur van CIP.

De minister van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie (EZOTI) heeft ook enkele vraagpunten naar voren gebracht t.w.:

- Hoe willen we de productiviteit stimuleren?
- Welke assets hebben we?
- Wat hebben we aan manpower?

(zie verslag van de commissie d.d. 22 mei 2026 Cie-103 Cie. Wet Centrum voor Innovatie en Productiviteit 02-2026)

- ❖ Op **maandag 01 juni 2026** heeft de Commissie een vergadering gehouden om Eindverslag uit te brengen, zodat overgegaan kan worden tot plenaire behandeling van de ontwerpwet houdende nadere wijziging van de Wet Centrum voor Innovatie en Productiviteit (S.B. 2019 no. 7). Tijdens deze vergadering zijn de volgende vraag- en aandachtspunten aan de orde gesteld door de Commissie t.w.:

- Hoe zal dit instituut functioneren als er veel politieke elementen aan te pas komen?
- Hoe kan er een beroep gedaan worden op het fonds van het CIP in het kader van de 'Olie en gas ontwikkeling'?
- De invulling van de positie van de voorzitter van de Raad van Toezicht van het CIP door het bedrijfsleven, zal als een discussiepunt of voorstel meegenomen worden naar de openbare vergadering, zodat kan worden nagegaan hoe het parlement hierover denkt.
- De voorzitter stelt voor dat er een mogelijkheid zou moeten worden gecreëerd in de wet zodat het fonds van het CIP zelf gelden kan innen.

(zie het verslag van de Commissie d.d. 01 juni 2026 Cie. 110/26 Cie. Wet Centrum voor Innovatie en Productiviteit 03-2026).

❖ **Data gehouden vergaderingen**

De commissie heeft 3 vergaderingen gehouden en wel op **donderdag 07 mei 2026, vrijdag 22 mei 2026 en maandag 01 juni 2026.**

BESLUITEN:

- De Commissie zal in de Huishoudelijke Vergadering verslag uitbrengen;
- De Commissie komt tot de conclusie dat overgegaan kan worden tot de Plenaire Openbare behandeling van de bedoelde ontwerpwet met de hierbij behorende Memorie van Toelichting;
- Eventueel nog te rijzen vraagpunten kunnen tijdens de Openbare Plenaire Vergadering aan de orde worden gesteld.

Paramaribo, 4 juni 2026

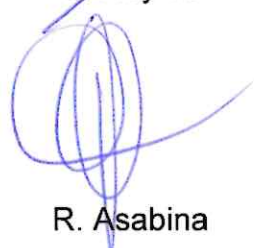

R. Sapoen (Vz)

V. Thakoer

C. Wang

S. Reyme

A. Sadi

R. Asabina

M. Marengo

Hetlid van de CvR / hebben dit preadvies /
eindverslag niet mede-ondertekend, wegens.....afwezigheid